

ПОЛОЖЕНИЕ
III открытого республиканского этнографического фестиваля
«ИИС-УУС, АС ФЕСТ»,

1. Цели и задачи:

Цели и задачи мероприятия основаны на концепции республиканского этнографического фестиваля «ИИС-УУС, АС ФЕСТ»:

- Сохранение этнокультурной, исторической самобытности наследия народа Саха и открытие новых путей развития современной креативной индустрии;
- Выявление новых имен по декоративно-прикладному искусству, национальной кухни повышение творческого уровня мастеров республики, пропаганда и популяризация роли традиционной культуры в современном мире;
- Патриотическое воспитание молодежи через изучение и пропаганду историко-культурного наследия, раскрытие роли мастеров в развитии, сохранении и обеспечении преемственности традиций;

2. Сроки и место проведения:

III открытый республиканский этнографический фестиваль «ИИС-УУС, АС ФЕСТ» проводится с 01 июня по 02 июня 2024 г. в литературно-художественном музее «Таатта», с. Ытык-Кюель, Таттинского улуса РС (Я). (Программа мероприятия в приложении №2).

3. Руководство проведением:

Общее руководство подготовкой и проведением конкурсов и соревнований осуществляется администрацией МР «Таттинский улус», МО «Таттинский наслег», МБУ «Улусный дом народного творчества», АО «Саханефтегазсбыт», Министерством культуры и духовного развития РС (Я), ГБУ Ытык-Кюельский литературно-художественной музей-заповедник «Таатта», Министерством образования РС(Я), Улусное управление образования МР «Таттинский улус», МБУ «Комитет по ФКиС» МР «Таттинский улус», АУ РС(Я) «НЦНП и ХП» «Симэх», ГБУ РС(Я) «Музей и Центр хомуса народов мира»,

Непосредственное проведение фестиваля возлагается на главную экспертную комиссию, утвержденную Оргкомитетом.

4. Условия проведения соревнований
по отдельным положениям (приложение №1)

Конкурсы:

1. Республиканский семейный конкурс национальных блюд «Саха ыалын алгыстаах сандалыта»;
2. Обработка металла изготовление якутского ножа (участники – 1 взрослый, 1 ребенок);
3. Изготовление (доработка) хомуса (1 взрослый, 1 ребенок);
4. Национальное шитье (1 взрослый, 1 ребенок);
5. Художественная обработка бересты (1 взрослый, 1 ребенок);
6. Художественная обработка конского волоса (1 взрослый, 1 ребенок);
7. Художественная резьба по дереву (1 взрослый, 1 ребенок);
8. Ювелирное искусство (1 взрослый, 1 ребенок);
9. Изделия из глины (1 взрослый, 1 ребенок);
10. Изделия из тальника (1 взрослый, 1 ребенок);
11. Резьба по кости (1 взрослый, 1 ребенок);
12. Республиканское соревнование «Хабылык, хаамыска» (1 взрослый, 1 ребенок);
13. Изготовление национальных блюд (1 взрослый, 1 ребенок);

14. Изготовление национального блюда “Үрүмэ” (1 взрослый. 1 ребенок);
15. Изготовления блюд из караса «Лохуор собо сандалыта»;

Личное первенство:

16. “Балта быраҕыта” (1 взрослый);
17. “Кыстык көтөҕүүтэ” (1 взрослый);
18. Конкурс фотографов (1 взрослый, 1 ребенок);
19. Конкурс сочинений по рисункам И.В. Попова ;

5. Работа экспертной комиссии:

Комиссия формируется из числа ведущих мастеров и экспертов ДПИ и национальной кухни РС (Я). Решение жюри окончательное и пересмотру не подлежат.

6. Награждение:

Занявшие призовые места по видам ДПИ, национальной кухни награждаются дипломами, призами. Лучшие призовые работы передаются в фонд филиалах Якутского государственного объединенного музея истории и культуры народов Севера им. Ем. Ярославского–ГБУ РС (Я) “Черкехский историко-мемориальный музей "Якутская политическая ссылка", ГБУ РС (Я) "Ытык-Кюельский литературно-художественный музей-заповедник "Таатта", этнологический музейный комплекс “Мандар Уус” села Баяга.

7. Финансовые расходы:

Командировочные расходы несут муниципальные районы республики. Оргкомитет устанавливает призы для победителей и призеров. Для участников конкурсов взнос участника взрослые 700 руб., детские 200 руб. Для участников выставки-ярмарки 1 кв.м. 500 руб. (рекомендуется привезти палаточные павильоны).

7. Заявки:

Предварительные заявки на участие подаются с точным указанием количества участников по видам ДПИ, национальной кухни, ярмарки-выставки до 27 мая 2024 г. по адресу: Ытык Кюель, ул. Ойунского 1, по эл.почте taatta_kultura@mail.ru Справки по телефону и прием заявок:

Соревнование Хабылык-хаамыска- Дягилев Ньургустан Семенович 89245959135;

Обработка металла – 89248780533 Иванов Иван Федотович;

Изготовление (доработка) хомуса – 89142913032 Сабарайкина Алена Алексеевна, 89142620732, Егорова Майя Гаврильевна

Национальное шитье – 89142865474, Захарова Татьяна Ивановна;

Художественная обработка бересты – 89247654217 Бурнашева Парасковья Васильевна;

Художественная обработка конского волоса – Татаринова Парасковья Филимоновна; 89142996504, Яковлева Матрена Петровна 8914102222;

Художественная резьба по дереву - 89142384037 Петрова Раиса Родионовна;

Ювелирное искусство - 89640773524 Постникова Александра Николаевна;

Изделия из глины – 89627333796 Боппосова Анастасия Сергеевна, 89245628209 Семенова Виктория Александровна

Изделия из тальника - 89627372566 Аянитова Надежда Петровна

Резьба по кости – 89142285766 Турнина Лариса Егоровна

Выставка конкурс национальных блюд - 89681565567 Власова Варвара Владимировна

Конкурс якутской национальной блюда “Үрүмэ” - 89141044854 Сунхалырова Мотрена Григорьевна

Конкурс по изготовлению блюда из караса «Лохуор собо сандалыта» – 89142258294

Никифорова Зинаида Семеновна

Конкурс фотографов - 89245675595 Никифорова Яна Акимовна

Конкурс сочинений по рисункам И.В. Попова- Григорьева Наталья Ивановна, 89141116410;

Научно-практическая конференция – 89141018629 Степанова Марианна Вячеславовна

В день приезда в регистрационную комиссию обязательно предоставляются:

а) именная заявка участников с визой врача и главы администрации улуса или города;

- б) технические заявки по каждому виду конкурсов фестиваля;
- в) паспорта всех участников, свидетельство о рождении (оригинал) для детей;
- г) страховой полис участника;
- д) рапорт о проведении инструктажа по мерам безопасности;
- з) справку от территориального органа Роспотребнадзора об эпидемиологической ситуации в улусе (районе), в учебном заведении;

10. Страхование участников:

Участие в фестивале осуществляется только при наличии договора (оригинал) о страховании: несчастных случаев, жизни, здоровья, травм, который представляется в оргкомиссию на каждого участника конкурса и соревнований.

Приложение №1

Россияба дьизэ кэргэн, СӨ Оҕо саас сылын, РФ эргинин, СӨ норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, СӨ профтех үөрэхтээһинин туйгуна, СӨ эргинин Бочуоттаах үлэһитэ Таатта уонна Нам улустарын бочуоттаах олохтооҕо Иннокентий Иннокентьевич Тарбахов төрөөбүтэ 80 сааһыгар аналлаах
“Саха ыалын алгыстаах сандалыта”
саха аһыгар дьизэ кэргэнинэн илин эгэрдээҕи күөн күрэс балаһыанньата.

Буолар сирэ: Таатта улууһа, Ытык-Күөл, «Таатта» литература художественнай түмэлэ, Олонхо балаһана

Буолар кэмэ: Бэс ыйын 1-2 күннэрэ, 2024с.

Тэрийээччилэр:

- “Тыгын Дархан” норуот аһын ресторана;
- И.И.Тарбахов оҕолоро;
- “Дьохсоҕон нэһилиэгэ” ТСТ;
- Алампа аатынан НАДь;
- М.А.Петров аатынан библиотека.

Сыала-сорууга: Саха төрүт аһын киэн аранаҕа тарҕатыы, дьыэ кэргэннэ сахалыы аһы астааһынна сатабылларын үрдэтии, оҕону төрүт аһы астааһынна сыһыарыы.

Ирдэбилэ:

- Кыттааччы дьыэ кэргэн толору састаабынан киирэр (ийэ, аҕа, оҕо);
- Биир тэн анал форма;
- Буһарар иһитин-хомуоһун, туттар тэрилин илдьэ кэлэр. (плита (газ плита буолуон сөп) баллон, удлинитель уо.д.а.).

1. ТҮҮҮМЭХ - Саламааты тутатына буһарыы.

Бириэмэҕэ саламаат көрүгүннэрин астааһын.

2. ТҮҮҮМЭХ - Сылгы, убаһа этиттэн онһоһуллубут бүлүүдэлэр.

Эрдэ дьыэҕэ бэлэмнээн аҕалбыт бүлүүдэлэрин кэпсээн киэргэтэн билиһиннэри.

3. ТҮҮҮМЭХ - Соботтон бүлүүдэ.

Собону бэйэ айан онорон (фантазиятынан) бэлэмнээһинэ, киэргэтиитэ (собону дьыэ кэргэн эрдэ буһаран аҕалар).

4. ТҮҮҮМЭХ - Бурдук ас эгэлгэтэ.

САНДАЛЫ БЭРЭСКИ, ДЬЭРЭКЭЭН ОЙУУЛААХ БИЧЭЭННЬЭ АСТААН АҒАЛАҢ КЭПСИИЛЛЭР.

5. ТҮҮҮМЭХ – айылҕа бэлэҕиттэн утахтары, чэй оноруу.

Оттон, отоннортон бэйэ айан утах, чэй онороллор.

6. ТҮҮҮМЭХ - мүнүүтэҕэ күүрчэх ыттыыта.

Оҕо миэстэтигэр күүрчэх ыттыар (барыанньатын, ыттыгын илдьэ кэлэр). Ыттыар иһит, сливки тэрийээччи хааччыар.

7. ТҮҮҮМЭХ – “Өбүгэ аһын төһө билэбин?” тургутук.

Өбүгэ аһыгар ыйытыктарга хоруйдааһын.

Взнос: Кыттыы иһин дьыэ кэргэнтэн 1000 солк.

Сыаналааһын:

- Бүлүүдэ хаачыстыбата, амтана.
- Бүлүүдэни тупсаҕайдык киэргэтиитэ.
- Тарбаахап ньыматынан астааһын бийирэнэр.

Дьүүлүүр сүбэ:

- Львова Св.И. – “Тыгын Дархан” ГРК салайааччыта.
- Матаннов К.В. – “Тыгын Дархан” ресторан шеф-повара.
- Бурцева Т.И. – Тарбахов И.И. улахан кыһа, Саханефтегазсбыт АО дьаһалтатын былаанныыр-эконмической отдел салайааччыта.

- Бурцев С.К. – Тарбахов И.И. күтүөтэ, саха телевидениетын уонна араадыыйатын солбуйар директора.
- Харлампьева А.И. – Тарбахов И.И. кыра кыһа, СӨ эбиһээтилинэй медицина страховкатын территориальной фонда юридическай отделын начальнигы солбуйааччыта.
- Тарбахов С.С. – Red&Green шеф повара, “Просто вкусно” телевизорунан биэрии бытааччыта.
- Бондарева М.Е. – Потребкооперация Бочуоттаах ветерана.

Наҕараадалааһын:

1-2-3 миэстэлэр, анал ааттар анааллар. Хайҕал сурук, сыаналаах бириистэр туттарыллар.

Билсэр нүөмэрдэр: 89142657532 Изабелла Семеновна, 89241772247 Галина Николаевна.

“Күкүр Уус утума” тимир уустарын күрэһин балаһыанньата

Буолар сирэ: Таатта улууһа, Ытык-Күөл, «Таатта» литература художественнай түмэлэ

Буолар күнэ: Бэс ыйын 1-2 күннэрэ, 2024 с.

Буолар миэстэтэ, чааһа: Уус түһүлгэтэ, 1 түһүмэх 1.06 10-19 чч., 2, 3 түһүмэх 2.06. 10-18 чч.

Кыттааччылар - тимир ууһа (18 сааһыттан үөһээ), оҕо (5-11 кылаас). Хамаанда биир таһаастаах буолара биһирэнэр. Уһанар тэриллэрин хааччынан кэлэллэр. Оттуллар маһы, уһаарар тааһы тэрийээччи хааччылар. Электрическэй тэриллэр көнүллэммэттэр.

1 түһүмэх. Тимир уһаарыыта (болгуо). Атыырын араарыы, быһах уонна хомус тыла оноһулар тимирин бэлэмнээһин.

2 түһүмэх. Музей экспонатыттан быһах көрдөрүүгэ таһсар. Ону үтүктэн, болгуо тимиртэн быһах оноруута.

3 түһүмэх. Быһаһынан сытыытан тургутуута. Аска, маска, кумааһыга.

Дьүүллүүр сүбэ сыаналыыр:

- Быһах оноһуута, туттулуута, оригинал оноһукка маарынныра
- Тургутуулары ааһыта

Наҕараада:

1.2.3 миэстэлэргэ бириис олохтонор. Кыайыылаахтар үлэлэрэ Таатта улууһун музейдарыгар бэлэх быһыытынан үйэлэргэ хааллар.

Эппиэтинэстээх – 89248780533 Иванов Иван Федотович

“Ытык ымыым-хомуһум” тимир уустарын күрэһин балаһыанньата

Буолар сирэ: Таатта улууһа, Ытык-Күөл с., «Таатта» литература художественнай түмэлэ

Буолар күнэ: бэс ыйын 01 күнэ, 2024 с.

Буолар миэстэтэ: Уус түһүлгэтэ

Буолар чааһа: 10:00 ч.

Күрэхтэһий сыала: саха хомуһун охсуутун төрүт үгэстэригэр кэнчээри ыччаты уһуйуу

Күрэхтэһий соруктара:

- саха тимири култууратыгар төрүт үгэстэри сөргүтүү;
- төрүт үгэстэргэ ыччаты сыһыарыы;
- тимири уустарыгар санга ааттары арыһыы.

Күрэхтэһий ирдэбилэ:

Күрэхтэһийгэ 18 сааһыттан үөһэ саастаах хомус ууһа уонна 5-11 кылаас оҕото кыттыыны ылаллар. Кыттааччылар сахалыы танастаах, түһүлүктээх (тирии фартук) буолаллара ирдэнэр, уһанар тэриллэрин илдэ кэлэллэр. Тэрийээччилэр оттук маһы, чуурканы, кирпииччэни, күөрдү, **чочуну** биэрэллэр.

Хомуһу Гоголев Семен Иннокентьевич - Амынныкы Уус саха үгэһинэн таптайан охсубут ньыматынан уонна хомуһун кээмэйинэн оноһуллуохтаах:

Тимирэ: ыстаал

Охсуу ньымата: кытардан таптайыы, аалыы, суустааһын.

Кээмэйэ: хомус уопсай тутулун (корпус) уһуна - 9,8 см, тиэрбэхэ - 4,0 см, тылын уһуна - 10,2 см, хохуората - 1,7 см.

Хомуһу кытардан таптайыллар. Тыл олорор суолаһын наарбалыы (элиэ кутуругуну) хаһыллар. Уус имин тиэрбэс сирэй эбэтэр кэтэх өттүгэр түһэриллэр.

I түһүмэх. «Сатабыл»

Уус хомус уопсай тутулун (корпусун) балаһыанньаҕа ыйыллыбыт кээмэйинэн эрдэ онорон илдэ кэлэр. Күн устата уус оҕотунаан бэриллэбит 65 Г тимири таптайан, хатаран, төнүннэрэн, үгэс курдук быһыылаах хомус тылын охсоллор. Хомус тылын хатарыы күрэх биир сүрүн ирдэбилэ. Тылы хатарар убаһас эттиктэрин састаабыгар (уу, арыы, мэтэжээл) хааччах суох. Уус хомус тылын олордор кэмигэр, оҕо хомус хаатын онорор.

Уустар охсубут хомустарын тэрийээччилэргэ биэрэллэр. Тэрийээччилэр хас биирдии хомуһу туспа нүөмэрдээн, дьүүлүү сүбэҕэ туттараллар.

II түһүмэх. Хомус тыаһын, этигэнин быһаарыы

Хомус уустара охсубут хомустарыгар 3 мүнүүтэ устата төрүт ньымаларга олоһурбут айымныыны толороллор. Көмөлөһөөчү оҕо бу түһүмэххэ кыттыбат.

Дьүүлүү сүбэ сыанабыла:

- хомус охсуллуутугар үгэс быһыыта төһө сөпкө тутуһуллубута;
- хомус этигэнэ (тыаһын хаачыстыбата);
- хомус охсуллуутун хаачыстыбата.

Наһараадалааһын:

Бастын хомус уустарыгар I, II, III миэстэлээх бириистэр олохтоноллор.

I миэстэлээх уус онорбут хомуһа Хомус Аан дойдутааҕы түмэлин уонна киинин фондатыгар ылыллар.

II, III – миэстэлээх уустар үлэлэрэ Таатта улуһун түмэллэригэр бэлэх быһыытынан үйэлэргэ харалтаҕа туттарыллаллар.

Эппиэтинэстээх үлэһит: Сабарайкина Алена Алексеевна, +79142913032, Егорова Майя Гаврильевна 89142620732

**“Үрүн ийһим үөрүүтэ, хара ийһим хайҕала” иистэнньэннэр күрэстэрин
балаһыанньата.**

күрэх ааптара Изабелла Элякова

Буолар сирэ: Таатта улуһа, Ытык-Күөл, «Таатта» литература художественнай түмэлэ
Буолар күнэ: Бэс ыйын 1-2 күннэрэ, 2024 с.

Буолар миэстэтэ: Сүрүн корпус, А.Егорова хоһо

Буолар чааһа: 10:00ч.

Күрэс ирдэбилэ:

Иистэнньэн (18 сааһыттан үөһээ) уонна оҕо (5-11 кылаас) кыттар. Кыттааччылар сахалыы танаастаах эбэтэр биир формалаах буолаллара ирдэнэр.

Улахан кыттааччы тымныыга, ыраах айанна кэтиллэр ыаҕыйалыы былаах эр киһи уостаах үтүлүгүн анарын тигэн аҕалар. Үтүлүк иккис анарын ытыһын, көхсүн, эрбэҕин кизбинэн быһыытын таһааран (аттаран тигэн) аҕалар. Күрэскэ үтүлүк анарын холбоон тигэр. Оноһук туох матырыйаалтан (ханнык тирииттэн) тигиллэрин кыттааччылар бэйэлэрэ быһаараллар. Ханнык музей фондатын экспонатыттан, литератураттан туһанан тигиллибитин, эбэтэр дьиэ-кэргэн төрүт малыгар үтүгүннэриллибитэ ыйыллыахтаах.

Оҕо кыттааччы Чөркөөхтөөбү музей фондатыгар харалла сытар Таатта улууһун бастакы кулубутун И.Е Кулаковскай – Оонньуулаах Уйбаан кыһын үтүлүгүн үтүгүннэрэн тигэргэ холонуу. Үтүлүк эскиһэ күрэс кэмигэр бэриллэр.

Дьүүллүүр сүбэ сыаналыыр:

- Оноһук тас көстүүтэ
- Тигии таһыма, хаачыстыбата
- Уһуяаччы, маастар сатабыла

Ирдэнэр:

- Иннэ
- Кыптыый
- Сүүтүк
- Резак
- Иистэнэр өгнөөх быыстапка саба

Наҕараада:

1, 2, 3 миэстэлэргэ бириис олохтонор.

Эппиэтинэстээх – Захарова Татьяна Ивановна, 89142865474,

«Туос тойуктаах оһуора» туос иһити тигээччилэр күрэстэрин балаһыанньата

Буолар сирэ: Таатта улууһа, Ытык-Күөл, «Таатта» литература художественнай түмэлэ

Буолар күнэ: Бэс ыйын 1-2 күннэрэ, 2024 с.

Буолар миэстэтэ: Церковной-приходской оскуола

Буолар чааһа: 10:00ч.

Күөн-күрэс ирдэбилэ:

Иитэнньэн (18 сааһыттан үөһээ) уонна оҕо (5-11 кылаас) кыттар. Кыттааччылар сахалыы танаастаах эбэтэр биир формалаах буолаллара ирдэнэр.

1 түһүмэх. 3-4 ыйдаах ньирэйгэ томторугу иннэнэн тигии (традиционной). Томторук үрдүгэ размера 7 см, 18,5 см. Эргирэ 48,5 см., 59 см. Икки хос халыннаах. Үрдүн иитин кэтитэ 2,5 см., аллара иитэ 2,5 см

2 түһүмэх. Оҕо 15 мүнүүтэ иһигэр туос иһити тигэргэ сиэлтэн ситии хатар, туймуулуур, иннэбэ угар. Кыттааччы станогунан хатара көнүллэнэр. Кыттааччы туттар тэрилинэн матырыйаалынан бэйэтэ хааччынар.

Дьүүллүүр сүбэ сыаналыыр:

- ыаҕыйа тигиллибит хаачыстыбата, тас көстүүтэ;
- ситии хаачыстыбата, туос иһити тигэргэ сөп түбэхэрэ;

- ыаҕайаны тигии ньымата, хаачыстыбата

Дьийтээҕи үлэ:

-Биз ыыр ыаҕыйа. Размера 10-наах биэдиэрэ саҕа. Иннэнэн тигиллибит буолуохтаах. Бүргэс туттуллубат.

Наҕараада:

1, 2, 3 миэстэлэргэ бириис олохтонор. Кыйыылаахтар үлэлэрэ Таатта улуунун музейдарыгар бэлэх быһыытынан үйэлэргэ хаалаллар.

Эппиэтинэстээх - 89247654217 Парасковья Петровна Бурнашева

**“Сылаас иэйиилээх дьөһөгөйүм бэлэбэ”
кыттан, сизлтэн оноһук күрэһин балаһыанньата**

Буолар сирэ: Таатта улууһа, Ытык-Күөл, «Таатта» литература художественнай түмэлэ

Буолар күнэ: Бэс ыйын 1-2 күннэрэ, 2024 с

Буолар миэстэтэ: А.Е.Кулаковскай– Өксөкүлээх Өлөксөй балаҕана

Буолар чааһа: 10:00ч.

Күрэс ирдэбилэ:

Улахан киһи (18 сааһыттан үөһэ), оҕо (5-11 кылаас) кыттар. Кыттааччылар сахалыы танаастаах эбэтэр биир формалаах буолаллара ирдэнэр.

1 түһүмэх. Салама ситиитин хатан 10м аҕалыы.

2 түһүмэх. Күрэс кэмигэр оҕо сиэли тыгытар, нарылыыр утахтары онорор, улахан киһи ситиини хатар уһуна 5 м.

Дьүүллүүр сүбэ сыаналыыр:

- ситии хаачыстыбата, оҕо сатабыла.

Наҕараада:

1, 2, 3 миэстэлэргэ бириис олохтонор. Кыйыылаахтар үлэлэрэ Таатта улууһун музейдарыгар бэлэх быһыытынан үйэлэргэ хаалаллар.

Эппиэтинэстээх - Татаринова Парасковья Филимоновна 89142996504

Матрена Петровна Яковлева 89141022221,

“Саха мындыр сатабыла” мас уустарын күрэһин балаһыанньата

Буолар сирэ: Таатта улууһа, Ытык-Күөл, «Таатта» литература художественнай түмэлэ

Буолар күнэ: Бэс ыйын 1-2 күннэрэ, 2024 с

Буолар миэстэтэ: Моҕол ураһа

Буолар чааһа: 10:00ч.

Күрэс ирдэбилэ:

Мас ууһа (18 сааһыттан үөһээ) уонна оҕо (5-11 кылаас) кыттар. Кыттааччылар сахалыы танастаах эбэтэр биир формалаах буолаллара ирдэнэр.

Улахан киһи оҕотунаан 20*10 мээрэйдээх хатын хаптаһыныгар И.В. Попов оһуордарын түһэрэллэр. Күрэх саҕаланыан иннинэ оҕо оҕо уонна улахан киһиэхэ тус-туһунан оһуор уруһуйа бэриллэр.

Кыттааччылар туттар инструменнарын бэйэлэрэ хааччынан кэлэллэр.

Дьүүллүүр сүбэ сыаналыыр:

- хаачыстыбата

- оһуорун размерын тутуһуута

Наҕараада:

1, 2, 3 миэстэлэргэ бириис олохтонор. Кыйыылаахтар үлэлэрэ Таатта улууһун музейдарыгар бэлэх быһыытынан үйэлэргэ хаалаллар.

Эппиэтинэстээх - 89142384037 Раиса Родионовна Петрова

“Үйэлээх симэҕим сүһүмэ”

сахалыы симэҕи онорооччулар (ювелирдар) күрэстэрин балаһыанньата

Буолар сирэ: Таатта улууһа, Ытык-Күөл, «Таатта» литература художественнай түмэлэ

Буолар күнэ: Бэс ыйын 1-2 күннэрэ, 2024 с.

Буолар миэстэтэ: Сүрүн корпус

Буолар чааһа: 10:00ч.

Көмүс ууһа (18 сааһыттан үөһээ) уонна оҕо (5-11 кылаас) кыттар. Кыттааччылар сахалыы танастаах эбэтэр биир формалаах буолаллара ирдэнэр.

Бастакы түһүмэх. Көмүс ууһа эрдэ онорбут дыахтар симэҕин комплегынан кыттар (илин, кэлин кэбиһэр, өттүк симэҕэ, бастына, бөҕөх). Туох матырыйаалтан оноһуллара хааччахтаммат (үрүн көмүс, латунь, мельхиор буолуон сөп). Оноһугу онорорго ханнык литератураны, музей экспонатын туһаммыттарын ыйаллар.

Иккис түһүмэх. Улахан киһи уонна оҕо 3 чаас устата көмөлөөн И.В Попов эскиинигэр олобуран ытарҕа онороллор. Туттар тэриллэрин, матырыйаалынан бэйэлэрэ хааччыналлар. Ытарҕа матырыйаалын бэйэлэрэ талаллар. (үрүн көмүс, мельхиор, латунь). Кыттааччылар оноһук сүрүн үлэтин дьиэлэригэр онорон аҕалаллар. Күрөскэ улахан киһи уонна оҕо аллараангы салбырҕаһын эрбээн онороллор. Ытарҕа холбоһугун (хомуйуутун) иккиэн көмөлөөн онороллор. Барыта илии үлэтэ буолар. (сыһыарыга көр).

Дьүүллүүр сүбэ сыаналыыр:

- дыахтар симэҕин толорута, хаачыстыбата, тас көстүүтэ
- ытарҕа хаачыстыбата, тас көстүүтэ
- технологияны тутуһуу

Наҕараада:

1, 2, 3 миэстэлэргэ бириис олохтонор. Кыһыылаахтар үлэлэрэ Таатта улуунун музейдарыгар бэлэх быһыытынан үйэлэргэ хаалаллар (Маастар оноһугу музейга бэлэхтиирин бэйэтэ быһаарар).

Эппиэтинэстээх - 89640773524 Александра Николаевна Постникова

Ачаах ытарҕа

“Өбүгэм мындыра имигэс талахха” күрэс балаһыанньата

Буолар сирэ: Таатта улууһа, Ытык-Күөл, «Таатта» литература художественнай түмэлэ
Буолар күнэ: Бэс ыйын 1-2 күннэрэ, 2024 с
Буолар миэстэтэ: А.И.Егорова балаһана
Буолар чааһа: 10:00ч.

Мас ууһа (18 сааһыттан үөһээ) уонна оҕо (5-11 кылаас) талах олоппоһу, талах оонньуурдары (оҕус, ынах, торбос) онороллор.
Талаһынан, туттар тэрилинэн кыттааччылар бэйэлэрэ хааччыналлар. Олоппос кээмэйэ: үрдүгэ 30см (санныттан санныгар дылы), аллараа кэтитэ 27см, үөһө олорор сиригэ кэтитэ 21см буолуохтаах. Талах суон буолуохтаах 4 см. Талах оонньуур кээмэйэ хааччахтаммат. Талаһынан, туттар тэрилинэн кыттааччылар бэйэлэрэ хааччыналлар. Электрическэй тэриллэр көнүллэммэттэр.

Дьүүллүүр сүбэ сыаналыыр:

- Холбоһук ыпсыыта
- Талах өбүллүүтэ (тас субата)
- Олоппос бэриллибит кээмэйгэ сөп түбэхэрэ
- Талах оонньуур тас көстүүтэ

Наһараада:

1, 2, 3 миэстэлэргэ бириис олохтонор. Кыһыылаахтар үлэлэрэ Таатта улууһун музейдарыгар бэлэх быһыытынан үйэлэргэ хаалаллар.

Эппиэтинэстээх - 89627372566 Надежда Петровна Аянитова

«Өбүгэ олобун ситимэ- айар кут иэйиитигэр» туойунан дьарык көрүнэр күрэс балаһыанньата

Буолар сирэ: Таатта улууһа, Ытык-Күөл, «Таатта» литература художественнай түмэлэ
Буолар күнэ: Бэс ыйын 1-2 күннэрэ 2024 с.
Буолар миэстэтэ: Уус түһүлгэтэ
Буолар чааһа: 10:00ч.

Күрэс ирдэбилэ:

Улахан киһи (18 сааһыттан үөһээ), оскуола оҕото (5-11 кылаас).

Кыттар хамаандалар ильдэ кэлэллэр:

- Туойдарын, туттар тэриллэрин, шатердарын, раскладной остуолларын
- Улахан дьон, иккис обработка бэлэмнээн, хайдах баһарар буспут иһити (биир устуука)
- Хааччаһа суох төһө баһарар выставкага туруорар үлэлэрин
- Хамаандалар өбүгэлэрбит туойга суулаан аһы буһарар сатабылларын холонон көрөргө бэлэмнэнэн кэлэллэр
- Кыттааччылар сахалыы танастаах уонна үлэлииргэ сөптөөх формалаах буолаллара ирдэнэр

Үөрэх заведенияларыттан, студиялартан, биирдии эдэр ыччаттарыгар туһунан күрэх буолар. Бэлэмнэнэн кэлэллэр:

- Туойдарын, туттар тэриллэрин, шатердарын, раскладной остуолларын

- Иккис обработка бэлэмнээн, хайдах бафарар буспут иһити (биир устуука)
- Хааччага суох төһө бафарар выставкага туруорар үлэлэрин
- «Өбүгэ туойунан дьарыга» темага 7 мүнүүтэ иһигэр кэпсииргэ, көрдөрөргө бэлэмнээх кэллэр
- Кыттааччылар сахалыы танастаах уонна үлэлииргэ сөптөөх формалаах буолаллара ирдэнэр.

Кыттааччы хамаандалар биирдии шатердаах кэллэр.

7.9.23 с.

10 ч. - Быыстапкалары туруоруу

11 ч. - Туой түһүлгэтин үөрүүлээх аһыллыыта

Өбүгэлэрбит туойунан дьарыктанар сүрүн үлэлэрин көрдөрөр практической маастар кылаастар.

- а) Туойу хостоохун, ыраастааһын - Степанов Николай Петрович
- б) Туой тиэстэтин оноруу, мэһийи - Петрова Светлана Ананьевна
- в) Туой иһиттэри онорор ньымалар - Брежнева Анна Артуровна
- г) Туой иһиттэр көрүннэрэ, ааттара, аналлара - Матвеева Ульяна Васильевна
- д) Туой иһиттэр ойуулар - Яковлева Саргылаана Ивановна.

Быыстапкалары көрүү. Жюри көрүүтэ, сыаналааһына. Быыстапка ажалбыттар үлэлэрэ маастарыстыбаларынан уопсай сыаналанар, үлэ ахсаана хааччахтаммат. Араас технологияны баһылаабыттар бийирэнэр. Кыттыбыттарга опыттарын тарҕаппыттарын туоһу сурук туттарылар. Быыстапкага ким барыта кыттыан сөп.

13 ч. Эбиэт.

14 ч. Конкурстар сабаланыылар – 5 чаас устата үлэлииллэр.

- Улахан дьонно блиц конкурс – Ханнык бафарар өбүгэ иһитин оноруулар. Түмүгэр көмүскүүлэр. Хантан булуллубут иһити онорбуттарын, ол иһит оноһуутун, ойуутун туһунан ырытан жюрига кэпсээн туттараллар.
- Оҕолорго- көрөн олорон үтүктэн оноһук оноруу.
- Студеннарга, эдэр ыччаттарга бэриллэр темага творческой үлэ. Онорор темалара «Туой түһүлгэтин» аһыллыытыгар сана биллэриллэр. Тута толкуйдаан тугу бафарар оноруохтарын сөп.

Улахан киһи, ого үлэлэрэ команднай үлэнэн сыаналанар. Эдэрдэр үлэлэрэ туһунан сыаналанар.

08.09.23 Иккис күн:

8 ч. эрдэттэн маһынан оттулар оһоһу оттон сабалаан бэлэм буспут иһиттэр иккис обработкаларын үүтү, суораты инэрэн оһох сылааһыгар уһаарар технологиятын онорон көрдөрүү.

10 ч. Студеннарга, эдэр ыччаттар «Өбүгэ туойунан дьарыга» - диэн темага 7 мүнүүтэ кэпсиир, көрдөрөр гына бэлэмнэнэн кэлбиттэринэн кытталлар. Күрэх иккис түһүмэбинэн сыаналанар. Жюри бастакы түһүмэҕи кытта уопсай түмүгү таһаарар.

Тэнинэн өбүгэлэрбит аһылыктарыгар туойга суулаан аһы буһарар ньымаларынан ас буһаран сабалааһын церемонията. Салгыы туһааннаах кыттааччылар группалара оҕолорун кытары астааһыннара сабалалар. Манна хамаанда улахан киһитэ оҕотунаан бииргэ

астыылар. (Манньк астааһыны эрдэтэн үөрэтэн, билэн кэлбит буолуохтаахтар. Суулуур туойдара бэйэлэриттэн.) Дьүүлүөр сүбэ дегустация онорон сыаналыыр. Буһарыллыбыт ас команднай күрэх биир түһүмэбинэн хамаандаҕа балл эбэр.

13 ч. Эбиэт.

19 ч. Маһынан оттулар туойу буһарар оһохтон үтүнэн, суоратынан ингэриллибит иһиттэри сылаас оһохтон таһаары түгэнин көрдөрүү.

Жюри икки күннээх күрэҕи сыаналаан түмүгү таһаарар. Фестивальга кыттар да, кыттыбат да туой маастардара бу икки күннэ маастар кылаас ыталлара биһирэнэр. Киллэрбит харчылар бэйэлэригэр киирэр.

Эппиэтинэстээх - 89142228443 Васильева Ада Ивановна

“Уу оһуһун оһуора” муосчуттар күрэстэрин балаһыанньата

Булар сирэ: Таатта улууһа, Ытык-Күөл, «Таатта» литература художественнай түмэлэ
Булар күнэ: Бэс ыйын 1-2 күннэрэ, 2024 с
Булар миэстэтэ: Н.Д. Неустроев балаҕана
Булар чааһа: 10:00 ч.

Муос ууһа (18 сааһыттан үөһээ) уонна оһо (5-11 кылаас) кыттар. Кыттааччылар сахалыы танаастаах эбэтэр биир формалаах буолаллара ирдэнэр. Кыттааччылар туттар тэриллэрин (бор машина көнүллэнэр), муостан биир бастын оһоһуктары, күрэххэ туттулар муостарын (2х2 см. ынах, тайах) ильдэ кэлэн, биирдии муостан 10 оһуордаах тимэҕи дьүүлүөр сүбэ биэрбит кээмэйинэн онороллор.

1 түһүмэх. Кыттааччылар муостан биир бастын оһоһуктары аҕалан күрэххэ кытыннараллар. Этикеткаҕа А.А.А., улууһа, оһоһук аата, оһоһуллубут матырыһаала, технологията суруллара ирдэнэр.

2 түһүмэх. Муос ууһа уонна оһо кыттааччылар 2х2см. ынах муоһуттан дьүүлүөр сүбэ биэрбит кээмэйинэн күн бастакы анаарыгар оһуордаах тимэх онороллор.

3 түһүмэх. Кыттааччылар 2х2см. тайах муоһуттан дьүүлүөр сүбэ биэрбит кээмэйинэн күн икки анаарыгар тимэх онороллор. Ханньк музей фондатын экспонатыттан, литератураттан туһанан оһоһуллубута эбэтэр үтүгүннэриллибитэ ыйыллыахтаах.

Дьүүлүөр сүбэ сыаналыыр:

1. Оһоһук хаачыстыбата;
2. Музей оһоһугун кытары дьүөрэлэһиитэ;

Наҕараада:

1, 2, 3 миэстэлэргэ бириис олохтонор. Кыһыылаахтар үлэлэрэ Таатта улууһун музейдарыгар бэлэх быһыытынан үйэлэргэ хаалаллар.

Эппиэтинэстээх - 89142285766 Турнина Лариса Егоровна

“Саха аһа – норуот култуурата” төрүт ас күрэһин балаһыанньата

Булар сирэ: Таатта улууһа, Ытык-Күөл, «Таатта» литература художественнай түмэлэ
Булар күнэ: Бэс ыйын 1-2 күннэрэ, 2024 с
Булар миэстэтэ: Атыы-тутуу түһүлгэтэ

Буолар чааһа: 10:00ч.

Сыала-соруга:

Сыала-соруга саха төрүт аһын таһымын үрдэтии, саха норуотун ыалдьытымсабын көрдөрүү, ас астааһын өбүгэлэртэн илдэ кэлбит ньымаларын уонна дьонно тиэрдиитин сайыннарыы. Ингэмтэлээх аһылык киһи-аймах олобун сүрүн тутулуга буоларын бигэргэтии.

Кыттааччы: асчыт (18 сааһыттан үөһээ), оҕо (5-11 кылаас).

Ирдэбиллэр:

1 түһүмэх. Олорор дойдуларыттан хомуйуллубут оттон-мастан бириэмэбэ чэй өрөргө күрэхтэһии.

2 түһүмэх. Сobotтон бүлүүдэ арааһын буһарыы. Собо миэстэтигэр бэриллэр.

3 түһүмэх. Олохтоох бородууксуйаттан оноһуллубут биир көрүн дойду аһын ураты бүлүүдэтэ.

Дьүүллүүр сүбэ сыаналыыр:

- Ас амтана;
- Түһүлгэни киэргэтии;
- Бүлүүдэлэри киэргэтии;
- Уус-ураннык билиһиннэри;
- Кыттааччы таһаһа, формата.

Эппиэтинэстээх – 89681565567 Марианна Контантиновна Решетникова

«Үрүлүйэр үрүн аспыт үрүмэбит барахсан» күрэһин балаһыанньата

Буолар сирэ: Таатта улууһа, Ытык-Күөл, «Таатта» литература художественнай түмэлэ

Буолар күнэ: Бэс ыйын 1-2 күннэрэ, 2024 с

Буолар миэстэтэ: Д.К.Сивцев - Суорун Омоллоон олоһун дьыэтэ

Буолар чааһа: 10:00ч.

Кыттыы ирдэбилэ:

1. Күөн-күрөскэ биирдиилээн дьон кыттыыны ылар, сааһа хааччахтаммат;
2. Кыттааччы сахалыы таһаһа буолара ирдэнэр;
3. Кыттааччы 3 (үс) көрүн үрүмэни астаан аһалар, күөн күрөскэ кириэр үрүмэ ыйааһына: үгэс буолбут көрүн 1 киһиэ , эбиликтээхтэр - 500 граммтан итэбэс буолуо суохтаах;
4. Үрүмэ үс көрүнүттэн биирэ үгэс буолбут көрүн буолуохтаах, иккитэ бэйэ көрүүтүнэн (араас эбиликтээх буолуон сөп);
5. Кыттааччы сервировкатын иһитин илдэ кэлэр;

Дьүүллүүр сүбэ сыаналыыр:

- үрүмэ амтана
- бэйэни билиһиннэри;
- үрүмэ кээмэйэ, быһыыта, тас көстүүтэ;
- үрүмэни тупсабайдык киэргэтии;

Эппиэтинэстээх - 89141044854 Мотрена Григорьевна Сунхалырова

«Лoһуор собо сандалыта»

сobotтон минньигэс ас эгэлгэтин астыырга быыстапка-күрэһин балаһыанньата

Буолар сирэ: Таатта улууһа, Ытык-Күөл, «Таатта» литература художественнай түмэлэ

Буолар күнэ: Бэс ыйын 2 күнэ 2024 с.

Буолар миэстэтэ: Д.К.Сивцев - Суорун Омоллоон олоһун дьыэтэ

Буолар чааһа: 10:30ч.

Сыала-соруга: Саха сирэ собонон баай буолан, былыр-былыргыттан төрүт аспыт буолар. Билиһиннэ кэмнэ сахабыт төрүт аһын собо балыгы араастаан астыыр ньымалары билиһиннэри, киэн эйгэбэ тарбатыы. Ингэмтэлээх аһылык киһи аймах олобун саамай

тутулуга буоларын бигэргэтии., сырдатыы, сиэри-туому тутуһуу.

Кыттыгы ирдэбилэ:

1. Быыстапка-күрэһигэр дьиэ-кэргэн кыттыгыны ылар, сааһа хааччахтаммат;
2. Кыттааччылар собо балыктан араас ас көрүнгүн астаан аҕалаллар.
3. Биирэ үгэс буолбут көрүнгүн (традиционнай), атытара бэйэ көрүүтүнэн (араас эбиликтээх буолуон сөп);
4. Кыттааччылар сахалыы танастаах буолаллара ирдэнэр;
5. Кыттааччы сервировкатын остуол сабыытын, иһитин илдьэ кэлэр.

Сыаналаанын:

- Астааһын ньыматын сөпкө туттуу;
- Ас амтана, ахсаана;
- Астыырга ас ураты ырысыаба, , бэйэ сана (авторскай) астааһынын көрүү, сонун ньыма;
- Аһы киэргэтиитэ;
- Ас астаабыт ньыматын билиһиннэри.

Наҕараадалаанын: 1,2,3 миэстэлэр, анал ааттар ананаллар.

Эппиэтинэстээх - 89142258294 Зинаида Семеновна Никифорова

“Кыстыгы көтөбүү” күрэх балаһыанньата

Буолар сирэ: Таатта улууһа, Ытык-Күөл, «Таатта» литература художественнай түмэлэ

Буолар күнэ: Бэс ыйын 2 күнэ 2024 с.

Буолар миэстэтэ: Киин түһүлгэ

Буолар чааһа: 18:00ч.

Күрэх ирдэбилэ:

- Кыстык ыйааһына - 95 киилэ;
- Кыттааччы кыстыгы хайдах баҕарар көтөбөрө көнүллэнэр. Сиртэн ыларга 1 мүн. бэриллэр;
- Кыайыылаах кыстыгы төһө ыраах илдьэринэн быһаарыллар;

“Балтаны бырабы” күрэх

Буолар сирэ: Таатта улууһа, Ытык-Күөл, «Таатта» литература художественнай түмэлэ

Буолар күнэ: Бэс ыйын 2 күнэ 2024 с.

Буолар миэстэтэ: Киин түһүлгэ

Буолар чааһа: 18:30ч.

Күрэх ирдэбилэ:

- Балта ыйааһына - 10 киилэ;
- Ким ыраах бырахпытынан кыайыылаах быһаарыллар;
- 3 төгүл бырабы көнүллэнэр, түмүк бастын көрдөрүүнэн аабыллар;

«Үгэһи үйэтити» хаартыскаҕа

түһэрээччилэр күрэстэрин балаһыанньата

Буолар сирэ: Таатта улууһа, Ытык-Күөл, «Таатта» литература художественнай түмэлэ

Буолар күнэ: Бэс ыйын 2 күнэ 2024 с.

Буолар миэстэтэ: И.В.Попов балаҕана

Буолар чааһа: 11:00ч.

Сыала-сорууга: иис-уус, төрүт ас күрэхтэһиилэрин, дефилены, атыы-эргээн дьаарбанкатын үйэтити. Архивка киллэри, инникитин рекламаҕа туттуу.

Ирдэбилэ:

- Профессионаллар, сана саҕалааччылар кытталлара көнүллэнэр;
- Хаартыскаҕа түһэрэр анал фотоаппараттаах буолуохтаах;
- Уот-күөс оборудованиетын туттара көнүллэнэр;
- Күрэхтэһиигэ кыттар үлэтин А4 формакка бэчээттэтэр уонна электроннай версиятын (1 хаартыска 3мб итэҕэһэ суох) эмиэ туттарар;
- Фотошоп уо.д.а. программанан цветокоррекция оноророр көнүллэнэр;

- Взнос 500 солк;
- Кыттааччы бэриллибит темаға үлэлиир.

Темалара:

1. «Предметная съемка изделий народных художественных промыслов»
2. «Портретная съемка мастера»
3. «Тематический натюрморт»

Кыайыылаахтарга бириис, грамота. Үлэлэр атыы-эргигэн дьаарбанкатыгар быыстапкаға тураллар.

Эппиэтинэстээх – 89245675595 Яна Акимовна Никифорова

«Ойуу тылын күүһэ» И.В. Попов уруһуйдарын хоһуйан уус-уран айымньыны айыы күрэс балаһыанньата

Буолар сирэ: Таатта улууһа, Ытык Күөллээҕи “Таатта” литературнай-художественнай музей-заповеднига

Буолар күнэ: Бэс ыйын 1-2 күннэрэ, 2024 с.

Буолар миэстэтэ: сүрүн экспозиционной саала

Буолар чааһа: 10 ч.

Күрэс ирдэбилэ: Улахан киһи (18 сааһыттан үөһээ) уонна оҕо (5-11 кыл.) кыттар. Кыттааччылар сахалыы танас эбэтэр биир формалаах буолаллара ирдэнэр.

Улахан киһи, оҕо И.В. Попов уонна кини сыдьааннарын уруһуйдарын хоһуйан поэзия эбэтэр проза жанрыгар айымньы суруйаллар. Оҕо уонна улахан киһи тус-тускай айымньыны суруйаллар. Үлэ тэрийээччилэргэ хаалар.

Дьүүллүүр сүбэ сыаналыыр:

- Уруһуй ис хоһоонун толору арыыйы;

- Айымньы уус-уран өтгүнэн сиппит-хоппут буолуохтаах;

- Айымньы туһааннаах көрүнүн олоһурбут кизбигэр сөп түбэһиэхтээх;

Наһараада:

1, 2, 3 миэстэлэргэ бириис олохтононор

Эппиэтинэстээх: 89141065341 Вера Александровна Канаева, 89141116410 Наталья Ивановна Григорьева

Республиканское соревнование хабылык, хаамыска

Национальный настольные игры хабылык, хаамыска-5. Соревнования проводятся по действующим Единым правилам Федерации национальных настольных игр РС(Я), утвержденным Коллегией Министерства по физической культуре и спорту РС (Я) от 24 июля 2019 г. Соревнование допускается 2007 года рождения и младше юноши и девушки.

Аһаҗас өрөспүүбүлүкэтээҕи этнографическэй бэстибээл

“ИИС-УУС, АС ФЕСТ” торума

Буолар кэмэ: Бэс ыйын 1-2 күннэрэ., 2024 сыл.

Буолар сирэ: Таатта улууһа, Ытык-Күөл с., Хадаайы түмэлэ

Бириэмэтэ	Тэрээһиннэр	Миэстэтэ
Бэс ыйын 1 күнэ		
Күнү быһа	Туристическай маршруттар үлэлэрэ	Аналлаах сирдэринэн
09:00 - 18:00	Айаннаан кэли, бэлиэтэни, туһааннаах сиринэн олохсуйуу	Хадаайы түмэлэ Сүрүн корпус
10.00	Пленэр. “Таатта ойууһут биһигэ” - этнографическай натюрморт - Архитектурнай пейзаж - Пейзаж	Хадаайы түмэлэ
10.00 – 20.00	Сатабыл түһүлгэтэ. Аты-эргин быыстапка, оҕолор оноһуктарын күрэхэ	Моҕол ураһа иннигэр
11.00	“Кэрэни көрбүт” (Не хороните меня без Ивана”) уус-уран киинэ быыстапкатын аһыллыгыта	Преображенскай тангара дьиэтэ
12:00	Тэрээһин үөрүүлээх аһыллыгытын сиэрэ-туома	Киин түһүлгэ
13:00-13:40	Эбиэт	Аты-эргин түһүлгэтэ, хорчуопка
Түһүлгэлэринэн күрэхтэр:		
14.00-19.00	Оҕолорго “Уус-уран айымньы эйгэтэ” - хомус - олонхо	Киин түһүлгэ
14.00-19.00	Россияҕа дьиэ кэргэн, СӨ Оҕо саас сылынан, РФ эргинин, СӨ норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, СӨ профтех үөрэхтээһинин туйгуна, СӨ эргинин Бочуоттаах үлэһитэ Таатта уонна Нам улуустарын бочуоттаах олохтооҕо Иннокентий Иннокентьевич Тарбахов төрөөбүтэ 80 сааһыгар аналлаах “Саха ыалын алгыстаах сандалыта” саха аһыгар дьиэ кэргэнинэн күөн күрэс	Олонхо балаҕана
14.30-18.00	И.И. Тарбахов 80 сааһын көрсө «Саха омугун төрүт аһа-үөлэ» научнай-культурнай кэмпириэнсийэ	Сүрүн корпус
10.00 – 19.00	«Өбүтэ олобун ситимэ-айар кут иэйиитэ» туойга күрэс	Уус түһүлгэтэ
	«Ытык ымыым – хомуһум» тимир уустарын өрөспүүбүлүкэтээҕи күрэхэ	
	«Күкүр Уус утума» тимир уустарын күрэхэ. Тимири уһаары	
10.00 – 19.00	“Үрүлүйэр үрүн аспыт – Үрүмэбит барахсан” үрүмэ астааччылар түһүлгэлэрэ	Суорун Омоллоон олорбут дьиэтэ Таатта үрэх үрдүгэр
10.00-19.00	«Лоһуор собо сандалыта» суботтон минньигэс ас эгэлгэтин астыырга быыстапка-күрэхин	Суорун Омоллоон олорбут дьиэтэ Таатта үрэх үрдүгэр
10.00-19.00	“Үрүн иһим үөрүүтэ, хара иһим хайҕала” истэһиннэр күрэхтэрэ	Сүрүн корпус А.Егорова хоһо
10.00-19.00	“Саха мындыр сатабыла” мастан оноһук түһүлгэтэ	Моҕол ураһа
10.00-19.00	“Туос тойуктаах оһуора” туостан оноһук түһүлгэтэ	Моҕол ураһа
10.00-19.00	“Өбүгэм мындыра-имигэс талахха” талахтан оноһук түһүлгэтэ	А.И.Егорова балаҕана

18.00-20.00	Киэһээнни аһылык	Хадаайы түмэлэ Атыы-эргин түһүлгэтэ
18.00-19.30	«Түүннү түмэл» (Ночь в музее) «Кэрэни көрбүт» (Не хороните меня без Ивана) уус-уран киинэни көрүү, режиссер Любовь Борисованы кытары ырытыы	Преображенской танара дьиэтэ
23.00	Доҕордоһуу киэһэтэ	“Сарыал” сынньалан киинэ
Бэс ыйын 2 күнэ		
Күн устата	Төрүт дьарык көрүгүннэринэн (иис-уус, ас) маастар кылаастар	
10.00-18.00	Уус уран оноһуктар, төрүт ас атыы-эргин быыстапка- дьаарбанка	Атыы-эргин түһүлгэтэ
ТҮҮЛГЭНЭН КҮРЭХТЭР САЛҔЫТА		
10.00 – 17.00	“Күкүр Уус утума” тимир уустарын түһүлгэтэ	Уус түһүлгэтэ
10.00 – 17.00	“Ытык ымыым-хомуһум” хомус уустарын түһүлгэтэ	
10.00 – 17.00	“Үйэлээх симэҕим суһума” көмүс уустарын түһүлгэлэрэ	
10.00 – 17.00	“Өбүгэ олоһун ситимэ-айар кут иэйиитэ” туойтан оноһук түһүлгэтэ	
10.00 – 17.00	“Үйэлээх симэҕим суһума” көмүс уустарын түһүлгэлэрэ	Сүрүн корпус
10.00-17.00	“Үрүн ийим үөрүүтэ, хара ийим хайҕала” иистэнньэннэр күрэстэрэ	Сүрүн корпус А.Егорова хоһо
10.00 – 17.00	“Өбүгэм мындыра-имиҕэс талахха” талахтан оноһук түһүлгэтэ	А.И.Егорова балаҕана
10.00 – 17.00	“Туос тойуктаах оһуора” туостан оноһук түһүлгэтэ	Моҕол ураһа
10.00 – 17.00	“Сылаас иэйиилээх дьөһөгөйүм бэлэҕэ” кылтан- сиэлтэн оноһук түһүлгэтэ	А.Е.Кулаковскай - Өксөкүлээх Өлөксөй балаҕана
10.00 – 17.00	“Саха мындыр сатабыла” мастан оноһук түһүлгэтэ	Моҕол ураһа
10.00 – 17.00	“Уу оһуһун оһуора” муосчуттар түһүлгэлэрэ	Н.Д. Неустроев балаҕана
10.00 – 17.00	«Саха аһа – норуот култуурата» асчыттар түһүлгэлэрэ	Атыы-эргин уулуссата
10.00 – 17.00	“Үрүлүйэр үрүн аспыт – Үрүмэбит барахсан” үрүмэ астааччылар түһүлгэлэрэ	Суорун Омоллоон олорбут дьиэтэ Таатта үрэх үрдүгэр
10.00-17.00	«Лоһуор собо сандалыта» собоһтон минньигэс ас эгэлгэтин астыырга быыстапка- күрэҕин	Суорун Омоллоон олорбут дьиэтэ Таатта үрэх үрдүгэр
10.00 – 17.00	«Үгэһи үйэтитии» хаартыскаҕа түһэрэччилэр түһүлгэлэрэ	Олонхо балаҕана
10.00-17.00	И.В. Попов уруһуйдарын тыл күүһүнэн хоһуйуу түһүлгэтэ	И.В. Попов балаҕана
10.00-13.00	И. В Попов үлэлэрин ырытар Өрөспүүбүлүкэтээҕи төгүрүк остуол	Олонхо балаҕана
10. 00	Пленэр. “Таатта ойууһут биһигэ” - этнографическай натюрморт - Архитектурнай пейзаж - Пейзаж	Хадаайы түмэлэ
10.00	Саха төрүт оонньуулара хабылык, хаамыска Өрөспүүбүлүкэтээҕи күрэҕэ.	Церковно-приходской оскуола
14.00	«Кэрэни кэрэһэлиир түһүлгэ» Халадаай куонкуруһун дефилетэ фольклорнай кэнсиэр	Киин түһүлгэ
15.00	Лекторскай чаас. И.В.Попов уус-уран нэһилиэстибэтэ. Лектор Ефросинья Семеновна	Олонхо балаҕана

	Ноговицына	
14.00 – 15.00	“Балта бырабыта”, “Кыстык көтөбүүтэ” биирдиилээн кыайы иһин күрэстэр	Киин түһүлгэ
15.00	Экспертэр сүбэлэрэ. Түмүгү таһаары	Хартыына галереята
17.00	Тэрээһин үөрүүлээх сабыллыыта. Сүүйүүлээх оонньуу.	Киин түһүлгэ
19.00	Кыттааччылар айаннара	